

Učiteljski tovariš

Stanovsko politiško glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list a članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. ček. rač. 11.197. Telefon 3112

Koristna zadeva

Odobravam stališče tov. M. T., ki je v pretekli številki »Učit. tovariša« znova sprožil vprašanje brezplačne vožnje, ki naj bi jo država dovolila učiteljstvu, da si v času velikega odmora nabere novih zakladov, iz katerih bo v prihodnjem letu znova zajemalo in napajalo z lepoto mlada srca v vzgojo poverjenih otrok. Nikakega dvoma ni, da je ravno v učiteljstvu oni važni in prevažni faktor v državi, ki skrbi za zdrav temelj, na katerega se v prvi vrsti lahko naslanja vsako smotreno delo v naši državi.

Dati pa more učitelj le to, česar njemu samemu ne manjka! Vprašam, kako naj uspešno kaže učitelj lepoto svoje domovine, ako teh lepot sam ni spoznal? Tak pouk je nepopoln, da ne rečem — polovičarstvo.

Prav dobro vemo, da bo svojo mater ljubil le oni, ki jo je poznal in jo pozna, nikakor pa ne tisti, ki bi o svoji materi le slišal, da živi nekje, bogve kje in mu je tuja, nepoznana. Kakor mati, tako je domovina! Če nimaš matere, si sirota, če nimaš domovine, si tujec, brezdomec. In če imaš domovino, pa je ne poznaš, si kakor otrok, ki ima mater — pa jo pozna samo po imenu, morda še po sliki, njegovega obraza, sijaja njenih oči pa ni videl nikoli... In tako je z domovino; šele kdor jo je videl, jo je spoznal in vzljubil, a kdor jo ljubi, bo govoril in učil o njej samo s toplo besedo — z ljubeznijo. Le žal, da mi, ki smo dolžni, da kot vzgojitelji bodočega naroda

vcepljamo otrokom prvo kličo ljubezni in jim slikamo obraz svoje domovine — le-to često in po večini sami premalo poznamo. Veliko jih je med nami, ki poznajo našo zemljo le po sliki in zemljevidu, ker jim pač največ iz materialnih razlogov ni bilo dano, da bi si natančno ogledali njeno veliko lepoto. Država je upravičena od državljanov zahtevati poznanje, dolžna je državljanu podpirati v njegovem stremljenju in to zlasti tedaj, kadar zahteve niso pretirane in so le v dobrobit domovine same.

Pretekla bo le kratka doba, ko bodo oni, ki jim pravimo danes otroci — stali pred nami kot možje, kot ljudje, ki bodo soodločali v vsem, tudi v ureditvi države same. Njim morajo ravno učitelji posvetiti največjo pažnjo, skrbeti morajo, da jim bo domovina mati, ki jo poznajo že davno, da jim ne bo tuja in nepoznana. Tako se bomo oddolžili onim, ki so tekom stoletij žrtvovali svoja življenja za njeno vstajenje in odrešenje. Treba pa nam je dati možnost, da bomo to delo lahko v polni meri vršili in tudi dovršili. Hočemo, da nam v teh za nas in državo tako težkih časih pomagajo na način, ki je za državne finance možen, dajo nam vsaj eno brezplačno vožnjo in s tem možnost, da bomo vse to, o čemur učimo, tudi videli, da bo nam samim domovina — mati, poznana v vsej njeni veličini in lepoti.

Adam Milkovič.

Učitelji poborniki treznosti

Tov. g. Rudolf Horvat v Škofji Loki izraža v 39. šte. misel, naj bi pristopili k reševanju tega zelo slovenskega vprašanja z intenzivnim organiziranim delom.

Lepa stvar, lep cilj. Toda kako?

Kakšna bodi organizacija? Kakšno njeno delo — da ne bo vse skupaj brezplodno, mrtvorojenček, udarec v vodo, ki se nikjer ne pozna! Alkohol — nikakor ne specifično slovenska zadeva, pač pa zadeva človeška — je silen, vse objemajoči demon, katerega ne bodo mogla premagati pravila še tako lepo zasnovane organizacije, niti res požrtvovalno delo tisočev članov, ako se ne ugotovi in najde prava korenina zla, ter tako najde prava baza za delo.

Ameriška suha vojna potrjuje ne samo neuspešnost privatne iniciative na dosedanje osnovi, temveč tudi očituje, da država nima moči premagati silne volje naroda po pijančevanju.

Vsi evropski narodi imamo dobre organizacije proti alkoholu.

In —? Vse pije.

Cele pokrajine, tisoči ljudi, celi stanovi žive od tega.

Države in pokrajine se okoriščajo s tem. Ugotovitev, da je to strašno in da smo proti temu brez moči, ne bo zalegla nič.

Otrokom, odraslim fantom in dekletom, starcem in stankam, vsem je alkohol enako nevaren prijatelj, vse upropašča, družine in rodove degenerira. Toda prijeten družabnik je, nič ni dolgočasen, tudi resen ni. In vsem, ki se hočejo otresti njegovega objema, ali hočejo pomagati drugim, da bi se ga otresli, se zareži: Kaj bi neki! Kaj boš sitnaril! Ali ne vemo, da si ti na tihem misliš: Oj, tudi jaz bi pil, samo če bi mogel! Torej nas pusti, ti slabi, ti bolniki ti!

Vsak pijanček in pijanec, si bo tako in podobno mislil o vsakomur, ki propagira protialkoholizem.

Take misli pa še bolj utrjuje pijanstvo, ker se zdi popivanje izražanje svoje osebne nadmoči, nadzdravja in nadumstvenosti.

Tako postaja abstinent, temperenik — junak — smešna podoba, pred veličastvom alkohola, ki pozna samo en refren: Pij, pa drugače nalij! Ker kratko je naše življenje!

Pa ni to najbolj žalostno, da imajo vinski bratci tako imenitne izgovore. Temveč je najbolj žalostno za te bratce to, da so ti in taki njihovi izgovori tako lepo resnični, večinoma vsaj, da se jim ne da dolgo oporekati.

Tako torej imajo prijateljski večjo mero logike na svoji strani in če smo odkriti, lahko pritrdimo, da imajo v tem oziru večinoma prav.

Gori nekje stoji, da evropska in ameriška privatna in državna iniciativa v boju proti alkoholu nista imeli uspehov.

Morda bi se dalo vendar ugotoviti, zakaj ne.

Zato bi bilo potrebno poznati baze in motive dosedanjega protialkoholnega dela. Potem bi se dalo reči, da so te baze in ti motivi slabi. Kolikor vem o tej stvari, sodim, da so vse organizacije osnovane ali na verski osnovi ali na realističnem pouku o spremembah v telesu radi alkohola. Zdi se, da je vse dosedanje delo bob ob steno. Potrebno je dosedanje protialkoholno delo dopolniti z or-

ganizacijo na novi osnovi, z novimi motivi in delo vršiti po res primernih osebah.

Osnovo je možno določiti le, ako poznamo bistvo pijanosti, njegove vzroke. To pa večinoma ni samo uživanje, gurmanstvo, pač pa so vzroki po imenju: beda, beg pred realnostjo; duševna beda kot plod mašinelnega poklicnega dela, beg pred puščavo duha; družabna dolžnost; prilika; pomanjkanje inicijative za boljše usmerjenost.

Naš naraščaj in njegovo delo

V zadnjih srednješolskih letih se pojavljajo običajno na posameznih zavodih bolj ali manj pomembna dijaška prosvetna društva, ki jim je namen duhovno izoblikovanje mladine in ki si poiščejo vidnega izraza v različnih kulturnih prireditvah, pa tudi v slovestvenem udejstvovanju.

Nas zanima predvsem prosvetno gibanje našega naraščaja, ki prihaja po maturi skoro ves v naše vrste, dočim se razkrope absolventi drugih srednješolskih zavodov v vse smeri in poklice. Leto za letom dobiva naš stan iz učiteljske nove ojačenja, često tudi pomembne moči, ki plodonosno delajo na strokovnem, stanovskem in javnem kulturnem poprišču. Ker vpliva na kvaliteto te mladine v znatni meri ravno njeno društveno gibanje v dobi šolanja, bi bilo treba posvečati temu vprašanju večjo pažnjo kakor doslej.

V zadnjih letih so pokazali naši bodoči tovariši in tovarišice na ljubljanskem učiteljskem v tesnem okviru srednješolskih predpisov tako živahno delavnost, da zaslužijo našo pozornost in moralno podporo.

Pred nami leži 5 števk »Oračev«, mesečnika učiteljske mladine, ki ga pišejo in urejajo izključno učiteljski. List je med učiteljstvom še vse premalo znan, od širše javnosti in kritike pa skoro neopažen, čeprav ima po svojem resnem literarnem stremljenju vso pravico do nadaljnega obstoja in razvoja. Ne nameravam ga slovstveno ocenjevati, mislim pa, da so »Orači« najboljše, kar je doslej dala učiteljska mladina. Z listom je tudi po svoje pripomogla k dviganju stanovskega ugleda. »Orači« so javna, pogumna beseda

Mislím, da je prav majhen odstotek onih izrazitih pijancev, ki so rojeni za to in srečni v tem.

S temi ugotovitvami je pa dana tudi osnova organizacije, ki bi — po mojem — mogla roditi obilen uspeh. Taka organizacija bi morala izslediti vse mile bratce, pretehtati vse njihove vzroke in jim prožiti učinkovito pomoč. Osnovati bi morala nekako posvetovalnico.

Voditi bi morala evidenco o alkoholikih v javnih službah in položajih ter po eventualnih brezuspešnih svojih posebnih intervencijah zahtevati njihov odstranitev.

Izposlovati bi morala, da razni faktorji ne izkoriščajo alkoholnih zadev v pridobitvene in tudi ne v budžetarne namene ter, da ne dajejo olajšav ali celo podpor za proizvajanje in porabo alkohola. Neumorno bi morala iskati in uporabljati razne načine in sredstva, da z njimi izpodbode osební interes posameznika do pijanstva, da zniža in uniči pridobitveni interes proizvajalcev in posredovalcev alkohola, pač pa da dvigne interes za uživanje grozdja.

Hvale vredno je, da se je tov. R. H. lotil tega vprašanja. Tele vrstice naj služijo v dopolnilo njegovim. Zdele so se mi potrebne, ker običajno nosijo pozivi za delo temeljno napako, da ne povedo, kje in kako naj se dela posameznik loti. Mislím, da inicijator g. R. Horvat ne bo hud, če predlagam na tem mestu, da se priglasijo njemu vsi tisti, ki bi bili pripravljeni sodelovati. Potem šele se bo moglo presoditi, ali in v koliko smo zreli za tako delo.

Te vrstice pa naj počaste spomin pokojne mi drage osebe, ki mi je ob izbruhu svetovne vojne plemenito svetovala: »Varuj se pijače, da te beseda ne pogubi!« In tudi spominu druge drage mi osebe, ki mi je izročila naročilo sedaj že pokojnika: »Prosim te, povej mu, da ga prosim, naj ne pije!« To naročilo ni padlo na plodna tla.

Ako podobno misliš in hočeš pomagati dobremu, vzemi dopisnico in sporoči svoj naslov inicijatorju.

Srečko Borštnik.

učiteljske mladine, beseda polna poleta in optimizma, ki mora radostno odjekniti v slehernem izmed nas.

Udruženje ljubljanskih učiteljskihnikov obsega kulturnoznanstveno, dramatično in glasbeno sekcijo. Zадnja ne deluje, ker obstoja na zavodu že šolski pevski zbor in orkester, ki si je na številnih javnih nastopih pridobil sloves najboljšega pevskega zbora srednjih šol. Važno in pomembno pa se mi zdi delo dramske sekcije zato, ker se v njej večjako bodoči režiserji naših ljudskih odrov, ki bodo znali ločiti zrno od pleva in bodo nudili ljudstvu le literarno neoporečne igre s pozitivno, dvigajočo tendenco.

Program, ki ga sekcija radi raznih zaprek ni mogla v celoti izvesti, je obsegal odlična dramska dela kakor: »Vstajenje« (Tolstoj), »Kralj na Betajnovi«, »Za narodov blago« in »Tugomer«. To niso najlažje stvari! Ravno »Tugomerja«, to Levstikovo mojstrovino, pri nas po krivici pozabljeno, so študirali fantje in dekleta z največjo vneto in veseljem — pa so ga preprečili tik pred premijero iz neznanih in nerazumljivih razlogov. Škoda za trud in za »Tugomerja«, ki bi ga postavili učiteljski, sodeč po uspehu, ki so ga dosegli v »Kralju na Betajnovi«, kar najdostojneje na oder. Pa oni se ne ustavijo pred prvo oviro, še pred deseto ne. In prav je tako. Še mnogo borb, zmag in porazov jih čaka v življenju, potrebno pa je le, da postanejo celi ljudje, kakršne potrebuje naš narod. Zakaj »Narod jih bo preskušal vse po vrsti kot strune« in zavrget vse brez pravega glasu.

D. M.

Splošne vesti

— Zastopstvo pri g. banu in g. pomočniku bana. Deputacija vodstva sekcije je bila sprejeta v četrtek dne 1. junija 1933. pri gospodu banu. Zastopniki učiteljskega stanu so iznesli v zmislu sklepa predsedniškega zbora v Ljubljani obema najvišjima upravnima funkcijama načelna stališča učiteljske organizacije in predložili program učit. izvenšolskega dela. G. ban in g. pomočnik bana sta našla za naše stališče in naše težnje polno razumevanje in obljubila organizaciji vsestransko oporo.

— Zaključek šolskega leta. Zaradi sokolskih slavnosti zaključijo vse podeželske osn. šole v dravski banovini pouk z Vidovdanskim proslavo dne 24. junija 1933. Zadevni odlok prejmejo šolska upraviteljstva pravočasno.

— Tovariši in tovarišice, ki imajo otroke za srednje šole, se opozarjajo, da se vršijo

lahko samostojno vodil. Učitelj, ki se bo napolnil v Lens, bo prejemal za delo v slovenski koloniji poseben honorar. — Reflektanti, ki bi bili pripravljeni sprejeti dotično službo, naj predložijo kraljevski banski upravi — prosvetni oddelek v Ljubljani — svoje pismene prijave do 20. junija 1933.

— »Srbski učiteljski konvikt« priredi v Omišlju na Krku štiri tritedenska letovišča za učence proti pristojbini po 625 Din. V prvo grupo, ki se odpelje 8. junija, se sprejmejo deklice, v drugo, dne 1. julija pa dečki. Tretja in četrta grupa je določena za člane konvikta in njihove družine. Tretja grupa odide 23. julija, četrta pa 14. avgusta. Otroci s starši morejo le s tretjo grupo. Prijave sprejema za prvi dve grupi do 6. junija, za ostale pa do 20. junija t. l. uprava »Srpskog učiteljskog konvikta u Novom Sadu«, Nikolajevska 1.

— Državna učiteljska šola v Ljubljani razstavlja od 7. do 9. junija v telovadnici risarska ter ženska in moška ročna dela svojih učencev in vljudno vabi p. n. občinstvo na ogled. Vstopnina prosta. Vhod od ženske strani. — Ravnateljstvo.

— Maturantije 1. 1903. drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani! Kakor dogovorjeno, se letos sestanemo. Prosim predlogov za kraj in čas sestanka. Na svidenje! — J. Bizjak, učit., Kranj.

— Maturanti mariborskega učiteljskega iz leta 1923. se snidemo ob desetletnici mature — eventualno skupaj s paralelnim razredom — dne 2. julija ob 14. uri pri »Unionu« v Mariboru. Imejte ta dan v evidenci in pridite vsi! — Živko, Poljčane.

— Poroka v učiteljski družini. Poročila se je dne 25. maja pri starših v Rogaški Slatini gđc. Jožica Kurbus, učiteljica pri Sv. Jurju ob Ščavnici, s Kocbekom Josipom, šol. upraviteljem pri Sv. Bolfenku na Kogu. Staršinita sta znana tovariša, in sicer za nevesto stric Šumer Hinko, za ženina pa Ivanjšič Ludovik. Bilo srečno!

— Sv. Pavel pri Preboldu. V času, ko so se vračali domov trboveljski, so naš kraj obiskali griški »slavčki«. V četrtek dne 25. maja popoldne je gostoval pri nas mladinski šolski zbor iz sosednjih Griž pod vodstvom tovariša Gobca Radovana.

Kljub nevihti in drugim neprilikam so navdušeno nadaljevali svoje pionirsko delo od lanskega leta, ko so nastopili prvič. Tokrat so gostovali s 13 pesmami v dveh delih s solo točkami in deklamacijami in z enodejansko spevoigro »Kresničnik«, ki jo je priredil in uglasbil pevovodja tov. Gobec sam. Nastop malih pevcev je zelo simpatičen, siguren, prednašanje razumljivo, naravno, izgovorjava čista in dinamika izpolnjena do podrobnosti. Vsi glasovi so lepo vrvnoteženi, a krepak tretji glas daje vsemu zboru prijeten okvir, vzorna disciplina lepo sliko. Ljubka in v svoji zamisli lahko pojmljiva, a efektivna je bila tudi spevoigra. Publika, ki je napolnila dvorano, je bila vzhičena in je tovarišev trud in dobro voljo malih pevcev nagradila z obilnim aplavzom. Pesem za pesmijo so morali ponavljati. Zlasti je ugajala mala solistka s svojim otroško nežnim a sigurnim »Aja tu-taja« in solo hčerke šolskega upravitelja v Grižah »Mamica«, ki ga je zapela s tolikim zanosom, da bi njen glas prisodil prej rutinirani pevki, kakor pa osnovnošolski učenki. Ves program je preveval tih, domač zanos in krepak nacionalni ponos, ponos iz pesmi »Naš mladi rod«. In tako je dobro! Pesem bodi učitelju najlepša beseda, s katero pripoveduje ljudstvu to, kar sam čuti! K. S.

— Mamica moja... Tem potom se obrača podpisane do vseh p. n. šolskih upraviteljev z vljudno prošnjo, da vložijo blagevolje v mojo korist malenkost, ki jo še imajo poravnati za naročeno, oz. na ogled jnim poslano glasbeno publikacijo »Mamica moja je strašno bogata«.

Neko učit. društvo je sicer sklenilo, da učiteljstvo ne bo literarnih stvari, ki jih ni naročilo, ne vračalo, a tudi ne plačalo. Obče mnenje v tej zadevi pa je, da se tako postopanje protivi pravemu — in napram tovarišu tudi kolegijalnemu čutu. Kaj si naj človek misli o človeku, ki recimo kakega na ogled mu poslanega delca ni vrnil, a tudi ne plačal, pa ga je potem povodom neke prireditve s pridom rabil?

Saj vendar ni tako težko, napisati na ovitek pošiljke besedic »Nazaj! Ni naročeno!«, ako stvari ne mara ali ne more kupiti. — Anton Kosi, Središče ob Dravi.

Osebnе zadeve

—i Napredovali so učitelji (-ice) v VI. skupino: Kobal Josipina z Rakeka; Turko Alfonz iz Strigove; v VII. skupino: Čok Klara iz Zagorja; Gradišnik Stanko iz Št. Ilja; Sotošek Zdravko iz Sv. Roka ob Sotli; Filipčič Marica iz Selnice; Češnovar Angela iz Dobropolj; Šifer Mara iz Zid. mosta; Stranjšek Angela iz Jarenine; Turk Terezija iz Štalcerjev; Rejic Marija z Vrha; Pavlovec Milan iz Cerkelj; Ogorelec Albin iz Ljubljane; Lešnjak

Marija iz Čateža; Keser Ivanka iz Brežic; Mlekuž Zora iz Kroga; Razinger Gizela iz Gorij; Divjak Vera iz Ljubljane; Gorišek Simon iz Dol. Lendave; Trojar Ivana, otroška vrtnarica iz Velenja; De Toni Terezija iz Begunj; Burja Rihard iz Gor. Radgone; Škerle Antonija iz Komende; Tavzes Marija iz Lippe; Dacar Serafina z Jesenic; Rodič Justina iz Stopič; Brandstätter Marija iz Gor. Tuhi-nja; Benedikt Marija z Bleda; Ravbar Ciril iz Stare vasi; Černe Danica z Bleda; Rakovec Iva iz Velenja; Burja Ljudevit iz Kostanjev-ice; Debeljak Ivana iz Ribnice; Rabič Berta z Jesenic; Rečnik Ivana iz Zg. Sv. Kungote; Schiller Avrelia iz Doblič; Mlekuž Vladislav iz Boh. Bele; Prestor Ana iz Moravč; Dolenc Marija iz Planine; Duh Amalija iz Sv. Tro-jice; Lobe Avgusta iz Lipoglava; Petrišić Av-gust iz Št. Vida; Lubej Franja iz Ljutomer; Ljubič Vinko iz Koprivnika; Ljubič Ana iz Koprivnika; Ribič Marija iz Strigove; Šulin Matko iz Toplic; Lujnik Mirko iz Lokavca; Möderndorfer Vinko iz Št. Jurja; Rismal Jeli-sava iz Slov. Bistrice; Metlika Florentina iz Slov. Bistrice; Zagar Elza iz Bočene; Petje He-lena iz Hajdine; Debeljak Ivan iz Ribnice; Šetinec Ljudmila iz Št. Vida; Hafner Franc iz Kroke; Rebolj Viktorija iz Trate; Tavželj Aleksandra iz Zalca; Križe Roza iz Starega trga; Cizelj Marija iz Mekinj; Sancin Karel iz Celja; Serajnik Joško iz Dovja; Groznik Milena iz Hrastnika; Beg Anton iz Trbovelj; Burdian Franc iz Šoštanja; Balanč Franja iz Logatca; Presl Miroslav iz Ljutomer; v VII. skupino: Perper Pavla iz Dobrnica; Robič Anton iz Sv. Petra pod Sv. gorami; Štokelj Antonija iz Murske Sobote; Monspoli Ana iz Brežic; v IX. skupino: Dolgan Marija iz Sev-nice; Belec Ivana iz Križevcev.

Učiteljski pravnik

—Š Odmera davka od stanarin in kurjave. Nekateri občinske uprave odmerjajo učitelstvu pri izplačevanju stanarin in kurjave davek po nepravilnih lestvicah. Nekateri še celo prištevajo k odtegljajem doklade samoupravnih teles. Tako prakticiranje je napačno in ne ustreza tožadnim predpisom zakona o neposrednih davkih in njegovega pravilnika z dne 8. februarja 1928.

Radi ponavljajočih se popraševanj, kako je s to odmero, in da se bo znalo učitelstvo v bodoče ravnati, prinašamo ta-le pojasnila.

Člen 91. gori citiranega zakona in pravil-nika pravi: Vsi ponavljajoči se prejemki, za vezani davku iz vsakega službenega razmerja ali vsakega poklica, se smatrajo za en davčni predmet. Prejemki in koristi, ki se pojavljajo zdaj pa zdaj, so vsak zase poseben davčni predmet.

Zakon o narodnih šolah z dne 5. decem-bra 1929. v §§ 29. in 173. jasno določa redno in mesečno se ponavljajočo višino prejemka iz naslova stanarine in podobno tako §§ 23. in 84. višino prejemka iz naslova kurjave. Ta prejemka sta del učiteljske plače, ker izha-jata iz istega službenega razmerja in istega poklica. Dohodka iz omenjenih naslovov sta določena vnaprej. Radi tega se ju mora sma-trati združena s prejemki po uradniškem za-konu z dne 31. marca 1931. kot en dohodek ali skupni dohodek rednih mesečnih prejem-kov.

V smislu te edino pravilne razlage je ta dohodek podrejen davku po členu 95. zakona o neposrednih davkih, ki predpisuje v svoji 2. lestvici davek na mesečni dohodek, zmanj-šan za zakonski odbitek, kakor ga predpisuje člen 93. istega zakona.

Povsem napačna je uporaba člena 96. omenjenega zakona za odmero davka od sta-narin in kurjave.

Po lestvici, ki jo ta člen priobčuje, se od-merja davek na one dohodke, ki niso ponav-ljajoči, ki se pojavljajo zdaj pa zdaj in ki

niso stalno določeni (mesečno), to je, redno se ponavljajoči.

Stanarina in kurjava sta stalno določeni. Radi tega se ne smeta obravnavati zase in ne prideta na lestvico, ki jo prinaša člen 96. Uporaba tega člena je za ta slučaj zgrešena in je odtegljaj za davek nepravilno odmerjen.

Pravilna odmera davka na stanarino in kurjavo se izvrši le, ako se mesečna stanarina in kurjava prištejeta k mesečnim službenim prejemkom po uradniškem zakonu. Od teh skupnih prejemkov se odšteje zakonski od-bitek po členu 93. zakona o neposrednih dav-kih. Ostali znesek je podvržen davku po lest-vici, ki jo priobčuje člen 95. omenjenega za-kona.

Ker se učiteljem odmerja in odteguje da-vek od plač pri VII. odd. banske uprave, ima-jo občine odmerjati in odtegovati le še dife-renco davka, ki nastane, ako se prišteje k me-sečni plači mesečna stanarina in kurjava. Ko-liko davka se odtegne od plače, je razvidno iz mesečnega plač. seznama.

Zgrešeno je postopanje obč. uprav, ka-tere nalagajo na davek stanarin in kurjav do-klade samostalnih teles (občinske ali cestne doklade).

Člen 97. zakona o neposrednih davkih v svojem 3. odstavku pravi: Državni uslužbenci niso zavezani samoupravnim dokladom glede davka na prejemke po zakonih in naredbah, ki veljajo za državne uslužbenice.

OPOZORILO UPRAVITELJSTVOM.

Vsa šolska upraviteljstva se opozarjajo, da se odpošiljajo mesečni plač. sezname na-ravnost na VII. odd. kraljevske banske upra-ve v Ljubljani.

Dalje se opozarja, da upraviteljstva pred-lože z mesečnimi plač. seznamami tudi poobla-stila, ako ne podpišejo podrejeni učitelji sami plač. seznamov. Ako gre za podpis na enoj-niku, naj bo pooblastilo temu primerno se-stavljeno, če gre za podpis na dvojniku in prejem denarja, pa temu primerno. Vsako po-oblastilo mora biti samostojno, zase in vsak mesec posebno. Pooblastila naj bodo vedno overovljena po upraviteljstvih, razen posebnih slučajev, ki jih overovi sodnja. Kolkova-nje ni potrebno. Brez overovljenih pooblastil ni mogoče redno in točno poslovanje.

Da ne nastajajo nepotrebne zamude in prekladanja, se vas vabi, da se natančno rav-nate po zgornjih navodilih.

Mladinska matica

LETOŠNJE KNJIGE
MLADINSKE MATICE.

1. Kresnice VI.
2. Bogomir Magajna: »Brkonja Čeljust-nik«.
3. E. Deržaj - A. Černejeva: »Za vesele in žalostne čase«.
4. M. Kmetova: »Lovci na mikrobe«.

Vse 4 knjige so bogato ilustrirane. Prvič izide letos v rednih publikacijah obširna sli-kanica v 4 barvnem tisku na finejšem papirju. »Brkonja Čeljustnik« izide z 18 celostran-skimi ilustracijami Božidarja Jakca.

Izredno obširne in pester bodo letos »Kresnice«.

V 10. številki »Jugoslovenčeta« je izšel prevod K. Širokove črtice »Kako sem postal zaveden Slovenec«, ki je bila priobčena v »Kresnicah«.

Knjige Mladinske matice so po-večini že dotiskane. Ljubljanske šole dobijo že 13. t. m. zjutraj. Prosimo cenj. pover-jenike, da jih pošljejo iskat.

Tiste šole, ki ne pošljejo pravočasno na-ročil, seveda knjig ne bodo mogle dobiti.

vztrajal na svojem službenem mestu polnih 20 let. Ugled in spoštovanje, ki ga je užival pokojnik med Čemšeničani, katerim je vzgo-jil domala en rod, pričata o njegovi močni osebnosti. Iz Čemšenika se je preselil v Pol-hov gradec ter v tem svojem rojstnem kraju služboval 6 let, nakar je nastopil nadučiteljsko mesto v Jaršah pri Domžalah, kjer je deloval polnih 20 let. Bil je mož jeklene vo-lje, kremenitega značaja, zaveden in napreden narodnjak, ki je imel jasen pogled, poln upov v lepšo jugoslovensko bodočnost še v onih časih, ko se je o jugoslovenstvu govorilo kot o veleizdajstvu. Njegovo učiteljevanje spada v dobo, ki je bila polna političnih in narod-nih bojev za vpliv moči nad učiteljskim sta-nom. Vestno izpolnjevanje službenih in sta-novskih dolžnosti in njegove prirojene vrline so ga usposobile, da je leta 1913. postal pred-sednik kamniškega učiteljskega društva, ka-tero je kot predsednik vodil do svoje upoko-jitve polnih 15 let. Kot društveni predsednik je bil tudi član okrajnega šolskega odbora, kjer je z vso svojo sposobnostjo deloval v prid šolstva zlasti pa svojih tovarišev, ki se ga bodo s hvaležnostjo spominjali.

Poleg šole je posvetil vse svoje moči »So-kolu«. S prihodom v Jarše je postal član domžalskega »Sokola«, ki je bil dobrega pol leta preje ustanovljen. V njem je deloval leta in leta kot tajnik. Z društvom vred je preživ-ljal vse težave, ki so nastale kmalu po usta-novitvi, posebno pa ob graditvi sokolskega doma in med svetovno vojno. Preživel je vstajenje društva leta 1918., dočkal, da je bil plačan dom in razvit društveni prapor. Zgodovina domžalskega »Sokola« je v tesni zvezi z delom rajnega Toma, ki je bil dru-štvu tajnik, kasneje podstarosta nazadnje pa starosta. Za svoje vestno delovanje na pro-svetnem polju je bil kot šolnik odlikovan z redom sv. Save V. stopnje.

Da ne bo nepotrebnih sitnosti in zamer, uprava prosi, da se vsi z naročili podvzajo. Za vse ostale šole se začnejo razpošiljati pu-blikacije takoj po 15. juniju.

Dokler bo še kaj knjig v zalogi, se spre-jemajo še novi naročniki.

Gospodarsko izvenšolsko delo učiteljstva

—Za povzdigo kmetijstva. Živahno za-nimanje učiteljstva za sodelovanje s sreskimi kmetijskimi referenti so najboljši dokaz, da učiteljstvo resno stremi sodelovati pri povzdi-gu našega kmetijstva. V zadnjem času so sko-raj na vseh zborovanjih sreskih učiteljskih društev predavali sreski kmetijski referenti in drugi kmetijski strokovnjaki. Posnemamo iz nastopnih srezov:

Konjice. Na dnevnem redu zborovanja so bila predvsem gospodarsko-kmetijska preda-vanja. Za sreski kmetijski odbor je govoril njegov predsednik g. Križanič o delu in smer-nicah odborov in je povabil učiteljstvo k so-delovanju. Sreski kmetijski referent g. Nemec je govoril o temi: »Reorganizacija kmetijstva in učiteljstvo.« Sreski veterinarski referent je poročal o raznih društvih za rejo in varstvo živali in opozarjal na postopek pri kužnih obolenjih.

V Litiji je predaval sreski kmetijski refe-rent g. Šušteršič in podal navodila za obisk potujoče kmetijske razstave.

V Kočevju je govoril nadzornik šolskih vrtov Skulj A. o urejanju in oskrbovanju šol-skih vrtov in o razstavi šolskih vrtov, ki naj pokaže učiteljevo delo za povzdigo vrtnarstva in sadjarstva.

V Ljutomeru je razložil sreski kmetijski referent g. Žnidaršič najnovejša izkustva o

obdelovanju zemlje in dal učiteljstvu dokaj praktičnih navodil.

V Ormožu je govoril ing. g. Lukman o vinarstvu, sadjarstvu, kletarstvu in zadrugar-stvu. Učiteljstvo je sledilo dvehurnemu preda-vanju z vsem zanimanjem.

V Gornjem gradu so imeli že drugo kme-tijsko predavanje. Sreski kmetijski referent g. Novak je nadaljeval zadnjič začeto in ne-dovršeno predavanje. Po predavanju si je učiteljsvo ogledalo vzorna gnojišča in dreves-nico sreskega kmetijskega odbora. Praktični ogledi so vzbudili med učiteljstvom dokaj za-nimanja. Veliko zanimanje po vseh srezih, bo brez dvoma rodilo zaželene uspehe za skupno delo učiteljstva, sreskih kmetijskih referentov in ostalih činiteljev za prosep na-šega kmetijstva in naše vasi.

Šolski radio

—rXXXIII. teden. V torek dne 13. junija bo predaval g. Marjan Tratar: »Kako naj či-tamo lepo čtivo«. Ta oddaja bo razgovor med predavateljem in učenci V. razreda osn. šole v Trebnjem. Razpored: 1. Uvod; o Našem ro-du in mladinskih listih sploh. 2. Dobra in sla-ba knjiga. 3. Rojstvo slov. knjige — kratak pogled v njen zgodovinski razvoj. 4. Razdeli-tev knjig in čtiva. 5. Besedno in miselno či-tanje. 6. Čitalni zvezek. 7. Kako si ustvarimo lastno knjižnico. 8. Nekaj o javnih ljudskih knjižnicah. 9. K zaključku še o mladinski zbi-ralni knjižni akciji v dravski banovini.

V petek dne 16. junija bo obravnaval g. Viktor Pirnat temo: »Jugoslovani ob Adriji« po sledečih točkah: 1. Pradomovina naših prednikov. 2. Prihod Jugoslovanov na Jadran. 3. Jugoslovani postajajo pomorci. 4. Slavna naša pomorska prošlost. 5. Morje je izvor blagostanja. 6. Uskoki. 7. Kako je sedaj tam doli? — Pripravite zemljevid Evrope in Jugo-slavije!

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

POLJSKO ŠOLSTVO.

Zakon o reformi šolstva na Poljskem ima le okvirni značaj. V njem so le glavna načela in norme; podrobna izdelava šolske organiza-cije pa je poverjena zaenkrat še ministru pro-svete in ostalim izvršnim organom.

V sedmem starostnem letu vstopi otrok v osnovno šolo, ki jih ima dandanes Poljska 23.000. V to šolo hodijo otroci sedem let. Šol-ska reforma je vpeljala v to osnovnošolsko življenje tri stopnje. Prva stopnja: štirje prvi razredi, katerih naloga je nuditi učencem za-četno izobrazbo; druga stopnja: peti in šesti razred »pavšalne« šole ima namen razširiti te-meljno izobrazbo in končno tretja stopnja: sedmi razred, ki naj pripravi učenca za živ-ljenje in mu da določene državljanske nazore, ako konča šolanje na tej stopnji. Posebnost tega šolstva je, da ima v svojem programu tu-di pripravo za srednjo ali kako strokovno šo-lo. Tako pride lahko otrok po končanem še-stem razredu »povšehne« šole v gimnazijo (ne kakor doslej po končanih 4 razredih osnovne šole) in po končanem sedmem razredu v strokovno šolo, ali pa se tu konča njegova šolska obveznost.

Jasno je, da so se morali pri takih temelj-nih izpremembah osnovnega šolstva izpreme-niti tudi temelji srednjega šolstva. Tudi sred-nja šola ima tri stopnje. Prva stopnja odgo-varja dosedanjemu prvemu in drugemu raz-redu gimnazije in jo predela mladina že v povšehni šoli; nato pa preide v lastno šest-letno srednjo šolo in to v štiriletno gimnazijo in dvoletni licej.

Najradikalnejše reforme izvaja novi za-kon v zapuščenem strokovnem šolstvu. Tudi tu so vpeljane tri stopnje: strokovne šole, v

katere more biti sprejeta vsa ona mladina, ki je dovršila sedem razredov »povšehne« šole, dalje strokovne šole, v katere vstopa mla-dina, ki je absolvirala štiri letnike gimnazije in končno strokovno šolstvo, ki sprejema le ab-solvente licejev. Pa ne samo to tristopno or-ganizacijo strokovnih šol, marveč še druge izpremembe opazimo, posebno pa to, da ima-jo odlični učenci navedene šole pravico nadaljevati svoj študij na nekaterih akademskih šolah, ki učno snov dovršujejo in dijake ustvarijo za popolnejše in sposobnejše živ-ljenje.

Končno pa uvaja novi zakon velike izpre-membe v organizaciji učiteljske izobrazbe. Dosedaj je vsak, ki je hotel postati učitelj prešel takoj po končani sedemrazredni osnov-ni šoli na učiteljsko šolo. Sedaj mora imeti najprej šest razredov »povšehne« šole, dalje štiri razrede gimnazije in nato vstopi v tri-letni pedagoški licej.

Tudi počitnice so po novem šolskem za-konu preurejene.

Glavne počitnice trajajo od 16. junija do 19. avgusta. Velikonočne počitnice en teden, božične in novoletne počitnice pa od 25. decembra pa tja do 15. januarja. Tudi ta refor-ma je bila pozdravljena z velikim navduše-njem od učencev in učiteljev. K.

Vprašanja in odgovori

—Š Vprašanje K. A. v T. Ali je upravičen kraj. šol. odbor ali občina pri izplačilu stana-rine in kuriva odtegniti uslužbenki davek po čl. 96 z. o. n. d.; 100% občinsko doklado; 9%

povedal, zakaj ga iščem, se ni namrdnil. Še postregel mi je s smehom in z dobro besedo. In še preden je prinesel natakarno črno kavo, sva bila že sredi pogovora.

»Te dni izide tvoja mladinska knjiga »Br-konja Čeljustnik«, ali bi mi povedal, kako si zašel med mladinske literate?«

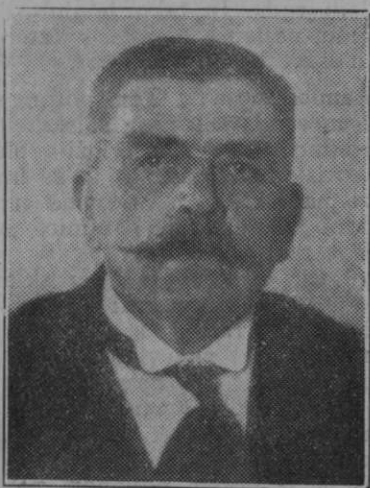
Magajna se je nasmehnil. »Bolj slučajno. Nekoliko pa me imaš tudi na vesti, ker si me pripravil do tega, da sem začel pisati za »Naš rod«. Sicer so moji pravnici, ki sem jih ob-javljaval v dijaškem listu »Plamenu«, polni mo-tivov in otroških let. Tudi v poznejših mojih delih nastopajo večkrat otroci, tako Balonček v »Vineti«, Zarjica v »Ananasu«, Jurkica v »Gornjem mestu« itd., a vse te stvari niso bile namenjene otrokom.

Pisati za mladino pa se mi je zdelo silno težko. Nikdar prej si nisem mislil, da se bom pečal tudi z mladinsko literaturo. A ko si ti drezal vame, sem začel misliti na to. Neko noč, ko nisem mogel dolgo zaspati, je spomin grebel po moji mladosti. Naenkrat je dogodek iz mojih otroških let tako zaživel pred menoj, da sem stvar napisal kar v eni sapi. Zgodba, ki je bila objavljena v »Našem rodu«, je uga-jala in to me je opogumilo, da sem postal stalen sodruženik vaše mladinske revije.

Magajna je umolknil. Z roko je šel po visokem čelu, po že razredčenih svetlih la-seh, velike oči pa so mu zazijale v družbo mladih dam, ki so kot nalašč posedle v na-sprotni kot prav za steber.

»Kako si prišel do »Brkonje Čeljustnika?« Magajna je pomislil za hip. »Misel za »Brkonjo Čeljustnika« me je obšla prvič, ko sem bil pri Graničarjih na italijanski meji. Tu se pričinja tipična kraška pokrajina, s prepadi in podzemskimi jamami. In prav te so me stalno spominjale na mojo lepo domačo vas s čudovito njeno okolico. Zapadni del doline Reke je zares romantična pokrajina,

† Tomo Petrovec

V nedeljo dne 28. maja je nenadoma umrl v splošni bolnici. Krepak in čvrst, kakor je bil vse svoje življenje, ni mogel kljubovati opasnemu tifuzu. Zrušil se je v 74tem letu in v torek smo ga spremili k večnemu počitku. Tovariši od blizu in daleč so mu iz-kazali zadnjo čast. Njihov mogočni zbor mu je zapel zadnjo pesem, društveni predsednik g. Arrigler Antor se je v imenu učiteljstva v ganljivem in jedratem govoru poslovil. V imenu Domžalskega »Sokola« pa je govoril društveni tajnik.

Tomo Petrovec je bil rojen leta 1859. v Polhovem gradu. Svoje prvo službeno mesto je nastopil v dalnjem Čemšeniku pri Zagorju ob Savi. Tam si je ustanovil svoj dom, v ka-terem ni bil dolgo srečen, ker mu je po nekaj letih umrla zakonska družica. Kljub temu je

Mož, ki je imel pogum pred 27 timi leti kot učitelj javno nastopati v sokolskem kroju in delovati pri »Sokolu«, je zaslužil, da se ga spominjamo s spoštovanjem.

Ohranimo ga v lepem spominu!

—ec.

A Širok:

Pri Bogomiru Magajni

Hočeš dobiti Magajno, ne išči ga doma. Če ga ni v Unjonski kavarni, ga najdeš v ne-botičniku, včasih prav v najvišjem nadstropju. In tam sem ga tudi iskal. Skozi pisano mno-žico nedeljske gneče mi je kazal pot njegov veseli smeh.

Magajna je prav za prav sinonim za ve-selje, razpoloženje, za smeh in pesem. Jutra prespi in šele zvečer zaživi. Ko zaslišiš njegov »Večerni zvon« in »Pesem dvanaestih razboj-nikov«, veš da je v ekstazi.

Takrat še ni prepeval; sedel je s prija-teljem in čakal vesele družbe. Ko sem mu

cestnega dodatka in 60% banovinske in cestne doklade?

Odgovor: Uslužbenki davek po čl. 95 od izplačila 700 Din znaša samo 17 Din. Vse druge doklade so neopravičene, ker so prejemki državnih uslužbencev in upokojujencev po čl. 97 uradniškega zakona oproščeni vseh samoupravnih dokladov.

Stanovska organizacija JUJ iz društev:

VABILA:

== JUJ SRESKO DRUŠTVO v LITJI bo zborovalo v soboto 17. junija 1933. v Ljubljani ob 9. uri v dvorani »Krke« pri Mikliču. Dnevni red: 1. Društvene zadeve. 2. Predavanje tov. Samca: Računovodstvo v osn. šoli. 3. Raznoterosti. — Zatem bo zboroval sreski odbor za razstavo šolskih vrtov. Sreski šolski nadzornik pa bo poročal o vrtnarskem krožku. — Sporočamo željo iz vrst tovarišev, da se zatem udeležijo čim več članstva na skupnem kosilu pri Mikliču. (Ob lepem vremenu na vrtu.) — Odbor.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

== JUJ SRESKO DRUŠTVO v ORMOŽU bo zborovalo v soboto, dne 10. junija t. l. v Ormožu ob 9. uri. — Odbor.

== JUJ SRESKO DRUŠTVO v LJUTOMERU bo zborovalo 14. junija pri Kapeli. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk poročilo s seje predsednikov, obravnava razstave šolskih vrtov in predavanje nadzornika tovariša Karbaša o vplivu gospodarske krize na šolo. — Pridite vsi! Začetek ob pol 11. uri.

== JUJ SRESKO DRUŠTVO v KAMNIKU bo zborovalo v sredo 14. junija 1933. ob 10. uri v Kamniku. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Predavanje. 3. Matični listi. 4. Predlogi za banovinsko skupščino. 5. Slučajnosti. — Odbor.

== JUJ SRESKO DRUŠTVO v PTUJU bo zborovalo dne 12. junija v Ptuj v Mladiki ob 9. uri. Dnevni red se bo spopolnil s predavanjem tov. Debenaka o šolstvu na Čehoslovaškem, ter referatom tov. Rusjana o goriškem fašizmu.

Ob 8. uri ima odbor istotam sejo. Radi važnosti seje se naprošajo tovariši odborniki od zunaj, da se iste sigurno in pravočasno udeležijo. — Odbor.

POROČILA:

+ JUJ SRESKO DRUŠTVO v LITJI je zborovalo 6. maja v Sokolskem domu v Stični in je bilo navzočih 60 članov. Predsednik tov. Jože Župančič je ob 9. uri pozdravil članstvo, pisatelja Ivana Zorca in nadzornika tov. Bezeljaka Ivana. V toplih besedah se je nato spomnil pok. tov. Kozjaka, nekdanjega šol. upravitelja v Toplicah. Zbor je pijetno počastil spomin blagega tovariša. Zatem je podal tov. predsednik obširno situacijsko poročilo in čital došle dopise. V srežu se prav lepo razvija Jadranska straža. Sklenjeno je bilo, da se bo vršilo ob priliki predavanja o problemih J.S., navzoči tov. Vinko Okorn pa je nabral kot predsednik višnjegorske podružnice JS prav lepo število novih članov. Razveseljivo je bilo dejstvo, da je že domala vse učiteljstvo našega sreza organizirano v JS, mnoge šole pa imajo lastne podmladke JS. Ob soglasnem sklepu je bil sprejet predlog

polna prepada, sotesk in brzic, ki se gube skozi dve ogromni kotanji Škocijanske jame. Ko sem prišel prvič v to jamo, sem kar strm. Kot da sem v pokrajini čudovite pravljice: tu silni prepadi, peneci slap, bobnenje vod v globini, tam zopet neskončni rovi, ki se od časa do časa razširijo v pravilne dvorane z blestečimi kapniki najrazličnejših oblik. In ko sem pozneje mislil na pravljico, sem čutil, da ji moram dati prav to bajno ozadje. Prav za prav je ta podzemski svet nekaj več kot potrebna kuliserija, je, rekel bi, prava hrbtenica moji pravljici. Motiv se mi je kar sproti spraviljičil. Osnutek sem pripovedoval učiteljici Ivki v Logatecu, ki je intenzivno živela s svojimi otroki. Ona mi je prigovarjala, naj se dela kar lotim. Kmalu je bil »Brkonja Čeljustnik« na papirju.

Magajna si je prižgal novo cigareto. Natak je prinesel sveže vode in zamenjal poln pepelnik s praznim. V spodnjih prostorih je zaigrala godba, ki si jo bolj slutil kot slišal.

Obrnil sem se zopet do njega: »Brkonja Čeljustnik« je pravljica. Ali pa veš, da so moderni pedagogi napovedali pravljici boj. Namesto, da bi pripravljala človeka za borbo v življenju, pravijo, da ga odvajajo od realnega življenja v neresničnost in otroka navaja tako rekoč v laž.«

Magajna se je zdaj skoro razvnel: »Moderni pedagogi delajo pravljici veliko krivico. Če ne bi imela pravljice pravice do življenja, ne bi živela že tisočletja. Pa bo tudi še živela! V neki gotovi dobi otrok naravnost hrepeni po pravljicah. Spominjam se, da sem v »Vrtcih« in »Zvončkah« poiskal najprej vse pravljice. Šele kasneje sem se lotil drugega čtiva. Ne morem reči, da bi pravljica kdaj kvarno vplivala name. Prej nasprotno. Ona bistri fantazijo in blaži srce, navaja ga k dobremu in odvaja od zla.

tov. Košmrlja iz Zagorja, naj izhajajo knjige Mladinske matice v jeseni, kar je res praktično in bo najbolj služilo šolskim interesom. Zadeva publikacij MM pa se bo stavila tudi na dnevni red prihodnjega zborovanja. Ugotavlja je namreč članstvo, da je »Naš rod« premalo vsebinsko barvit in je preveč literarno enoličen, učiteljstvo pa si želi, naj bo »Naš rod« sodoben šolski priročnik. Čula se je tudi ostra kritika glede sodelavcev pri »Našem rodu«, češ, da srečavamo premnogokrat le iste sotrudnike.

Pisatelj Ivan Zorec je zborovalce povedel v poldrugourn predavanju v stare čase belih menihov in je zato žel toplo zahvalo. Predavanje tov. Samca iz Muljave »o računstvu« se je preneslo na prihodnje zborovanje. Pri slučajnostih se je sprejel pismeni predlog tov. Pelka s Toplice: Draginski razredi se naj izenačijo. Šolski upravitelji so predložili težave v kraj. šol. odborih, ki ne dobivajo rednih prispevkov od občin. Sprejeto je bilo, da se bo predlagalo merodajnim mestom, naj se prispevki občin, ki jih morajo nakazovati kraj. šol. odborom odtrgujejo že na davkarjih. Tov. Adamič in tov. Košmrlj iz Zagorja sta sprožila debato o »Pohodu«, ki je kruto žalil poročene učiteljice. Tov. Jevnikar s St. Vida je predlagal z ozirom na to, da se propagirajo po šolah razni podmladki in številne organizacije: Na šolah naj se vpelje le ena organizacija, ki naj ima po potrebi tudi odseke. S poplavo društev se deca samo bega, starši pa, ki čisto nimajo niti za preživljanje, ne zmorejo za članske prispevke. Tov. Janežič s Police je kritiziral slabo izdelavo zvezkov držav-

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

ne izdaje. Sreski kmetijski referent g. Sušteršič iz Litije je podal navodila za obisk potujoče kmetijske razstave, ki bo prispela v Višnjo goro koncem junija, v Litijo pa 21. julija t. l. Zborovanje je poteklo v najlepšem tovariškem razpoloženju, posebno so se izkazali zlasti oni iz višnjegorskega in stiškega konca kot duhoviti debaterji. Mnogo so pripomogli, da bo učiteljsko zborovanje v Stični, koder ga ni bilo že več kot desetletje, ostalo v najprijetnejšem spominu. Zborovanja v Stični se je namreč udeležilo tudi mnogo Zasavcev, ki so prišli v treh skupinah: z vlakom preko Ljubljane, peš ozir. s kolesi preko Bogenšperka in Temenice. Po zborovanju je zasedal sreski kmetijski razstaveni odbor, skupno kosilo pa je bilo pripravljeno pri Fačiniju, koder je otvoril vrsto napitnih tov. Nadzornik Bezeljak s čestitko tov. Kodermanovi in tov. predsedniku Župančiču, ki sta se pred tedni poročila.

Jože Župančič,
predsednik.

Kovačič Maks,
tajnik.

+ JUJ SRESKO DRUŠTVO v LAŠKEM je zborovalo 6. maja v Laškem. Zborovanja se je udeležilo 78 tovarišev in tovarišic, kar znaša 57%. Mnogo članov (-ic) je od tega zborovanja izostalo neopravičeno.

Tov. predsednik pozdravi vse navzoče, posebno predavatelja profesorja g. Brodarja in novo vstopivšo tovarišico Pahor Marijo.

Vsled izpremembe dnevnega reda poda tov. predsednik prvo besedo predavatelju profesorju g. Brodarju. Skioptično predavanje »O Olševski kulturi« je bilo zelo zanimivo in mu je članstvo z užitkom prisostvovalo. Gospod predavatelj nas je povedel v prazgodovinsko starejšo kameno dobo in nas seznanil z načini življenja tedanjega človeka. Skioptične slike so zelo pozitivno interesantno nad vse dobro zasnovano predavanje. Poslušalci so na-

Po devetem letu obrne otrok rad pravljici hrbet. Takrat seže po drugačnem čitvu. Jaz sem rad prebiral potem spise Mišjakovega Julčka, Salomonove rudnike, Zadnje dneve Jeruzalema. Skozi pustinjo in puščavo in s trinajstim letom že z ognjem in mečem in celó Pod svobodnim solncem.

Pa še sedaj, ko se spomnim svoje mladosti kot davne, davne, silno lepe dobe, vzmem rad v roke pravljice Wildea Hoffmana ali Andersena in jih čitam še vedno z naslodo.

»V tvoji pravljici igra glasba veliko vlogo, je to zgolj slučaj?«

»Ne,« je odvrnil Magajna in je tlačil ogorke cigarete v pepelniku, »ni zgolj slučaj. Ljubim glasbo. Sam pojem in igram na gosli. Tudi otroci imajo godbo radi. Največje veselje za otroke je bilo, ko so prišli muzikanti v vas. V šoli je bilo dolgočasno, a če je učitelj le prijel gosli v roke je oživel ves razred. Glasba je s pravljico v skrivnem sorodstvu: obe se oddaljujeta od mrzlega razuma in govorita neposredno srcu. Vpliv glasbe na človeka je velik in prav zato zmaga v tej pravljici Branko bolj »z goslimi kot z mečem.«

»Še to mi povej, kako si zadovoljen z Jakčevimi ilustracijami.«

»Ne zadovoljen, — navdušen!« je odvrnil Magajna. »Jakac se je dolgo obotavljal, a ko se je enkrat lotil dela, se je izkazal za pravega mojstra. Poglobil se je sijajno v moje besedilo in poleg tega je dodal še svoja doživljaja. Ilustracije so prekosile vsa moja pričakovanja, še Nemci ali Francozi bi bili takih ilustracij nad vse veseli.« Magajna si je prižgal novo cigareto in visoko puhnil dim. Zunanaj je začelo malo pihljati. Zdaj pa zdaj se je zavesa na odprtih oknih dvignila, da je zasijalo tam spodaj morje luči. Kakor male igračke so se pomikali zadnji tramvaji proti remizi.

gradili g. predavatelja z burnim aplavzom, v imenu društva pa se je istemu toplo zahvalil tov. predsednik.

Predavanju je sledil kratek zabavni film, ki so mu navzoči z zanimanjem sledili.

Za tem je prišel na zborovanje povabljeni novi sreski načelnik g. Kosi, ki ga je tovariš predsednik iskreno pozdravil. Gospod načelnik se je za pozdrav zahvalil in izjavil, da bo našlo učiteljstvo v njem iskrenega prijatelja. To izjavo je navzoče članstvo vzelo z zadovoljenjem na znanje. Ob tej priliki je g. sreski načelnik izročil našemu vrlemu predsedniku tov. Pleskoviču Rudolfu red. Sv. Save V. stopnje, ki ga je z njim odlikoval Nj. Veličanstvo kralj Aleksander I. za njegovo šolsko in izvenšolsko delovanje.

Vidno ganjen se je tov. predsednik zahvalil g. sreskemu načelniku in ga prosil, da tolmači njegovo zahvalo na najvišjem mestu.

Z iskrenimi in toplimi besedami sta nato čestitala odlikovancu sreski šolski nadzornik tov. Potočnik, v imenu odbora in ostalega učiteljstva pa tov. Kislinger.

Došli dopisi se prečitajo in vzamejo na znanje. Stališče sekcije v zadevi pastirskega pisma jugosl. episkopata se odobri. Predlog Mladinske matice, da bi učenci-naročniki prejeli publikacije šole v septembru, se soglasno odkloni. Situacijsko poročilo sekcije se odobri. Propaganda za Jadransko stražo se vrši lokalno po šolah. Društvo pristane na predlog sekcije, da naj se vrši banovinska skupščina tik pred glavno. Dopisi »Poslovnik za staleški sud JUJ«, »Izmenje in dopune zakona o narodnim šolama« na obziru na postavljene in premeštanje učitelja« in »Izmenje in dopune disciplinskih propisa za nastavnike po zakonu o narodnim šolama« bodo glasom sklepa krožili po vseh šolah tukajšnjega sreza.

Poročilo tajnika in blagajnika se odobri in vzameta na znanje. Saldo blagajne s 1. ma-

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica štev. 44

jem t. l. znaša Din 2389'97. Članarina se v splošnem plačuje v redu, le tuhtam je nekaj zamudnikov.

Kot delegati za banovinsko in glavno skupščino se soglasno izvolijo tov. Pleskovič Rudolf, Lunder Dušan in Hofbauer Alojzij; za namestnici pa Horvat Olga in Mlakar Julija.

Sprejeti so bili naslednji predlogi:

1. Prošnje za napredovanje v višjo skupino naj se rešujejo tako, da ni treba ponovno prositi za napredovanje, če tudi je prvo prošnjo pravilno vložil in kolekoval. 2. Jako čudno je, da ni v Ljubljani razpisane nobene učiteljskega mesta (lani tudi ne), ko se je vendar med letom čitalo, da je ta ali ona učna oseba premeščena v Ljubljano. Sekcijo prosimo tozadevnega pojasnila. 3. Tudi mesta pri kr. banski upravi in pri sreskih šolskih referentih naj bodo dostopna vsemu učiteljstvu in ne samo posameznikom.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v sredo 14. junija v Rimskih Toplicah. Odbor bo prekrbel za to zborovanje primerno predavanje. S tem je bil dnevni red izčrpan. Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključijo tov. predsednik uspešno zborovanje.

Pleskovič Rudolf, s. r., Dušan Lunder, s. r.,
predsednik, tajnik.

+ JUJ SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR-MESTO je zborovalo dne 4. maja 1933. na I. dekliški osnovni šoli v Mariboru. Od 86 članov je bilo navzočih 56 t. j. 66%.

Predavanje g. prof. Baša: »Politični zemljevid Evrope«, izdaja Učiteljskega doma v Mariboru. Uvodoma omenja predavatelj, da so bila pred vojno izvršena vsa kartografska dela v tujini, po vojni pa je »Učiteljski dom v Mariboru« prvi začel izdajati zemljevide ter tako izvršil važno kulturno delo. V založbi Učiteljskega doma je izšlo v tej kratki dobi že lepo število zemljevidov, zadnji »Politični zemljevid Evrope«, katerega sta izdelala g. predavatelj in pokojni g. Slavoj Dimnik. Nato razloži, iz katerih vidikov je bil izdelan zemljevid ter poda poučne smernice in navodila o rabi zemljevida v šoli.

Tovariš predsednik poda izčrpano poročilo o delovanju društva in sekcije, kar se vzame na znanje.

Sklep: Tovariš predsednik naj skliče nekaj tovarišev, da skupno sestavijo resolucijo glede sprejema učencev v manjšinsko šolo ter glede delovanja društva »Kulturbund«.

Tov. tajnik na kratko tolmači vsebino došlih dopisov, važnejše pa prečita.

Sklepi: Knjige Mladinske matice se naj izdajo ob koncu maja ali v začetku junija, zadnja številka Našega roda pa naj izide v juniju.

Tov. Grčar in Alt se naprosita, da preučita predloge glede predpisov za premeštitve in za disciplinski postopek, kakor o društvenem razsodišču ter seznanita članstvo na prihodnjem zborovanju.

Tov. predsednik Hočevar govori o zakonu telesne vzgoje. Seznanj navzoče z najvažnejšimi točkami tega zakona, navaja, koliko so že storile druge države v tem oziru.

Resolucija: Poročene učiteljice upravice-

+ JUJ SRESKO DRUŠTVO v PTUJU je zborovalo dne 6. maja v Mladiki v Ptuj. Zborovanja so se udeležili 103 člani, to je 6776%.

Po otvoritvi zborovanja opraviči tov. predsednik goste iz Čakovca, ki radi nastalih ovir niso prišli v Ptuj.

Prečitali so se dopisi. Glede banovinske skupščine se je izrekla želja, da naj se vrši začetkom julija, kakor vsako leto: Predlaga se, da se volijo za obe skupščini isti delegati. Za delegate se določijo: tov. Šterk Davorin in Kaukler Valentina. Njuna namestnika sta Jančič Ivo in Kovač Albina.

Tov. Šterk bo zastopal društvo na občnem zboru Učiteljske samopomoči.

Tov. predsednik poda nato poročilo o seji glavnega odbora v Beogradu. Pojasni stališče sekcije za vadersko banovino, uredeitev razmerja iste do glavnega odbora; govori o delu glavnega odbora in o ukrepih, ki so predvideni za čim tesnejše zveze sekcij z vodstvom Udruženja. Našteje resolucije, ki so bile predane ministrstvu prosvete, a niso bile natisnjene v »Učit. tovarišu«. Omeni spremembo pravil.

Poročilo ni sledila debata. Tov. predsednik vabi navzoče k pristupu v podružnico Pedagoške centrale, ki se je ustanovila v Ptuj. Poziva tovariše, da se zainteresirajo za spominsko slavlje septembrskih dogodkov leta 1908.

Sledilo je predavanje tov. Debenaka. V svojem referatu »Obraz Evrope«, je v kričeh barvah slikal življenje oblagodarjenih in onih, ki žive življenje bede in trpljenja. Tovariši so v debati želeli, da se prihodnjič izneso predlogi, kako bi se odstranile vse te hude krivice, ki se gode masi človeštva. Tekom debate, ki je bila živahna in precej ostra, se je kazalo na vzroke, ki so krivi, da se morala mas ne dviga, marveč pada. Po zaključitvi debate, se tovariš predsednik predavatelju zahvali.

Ker so se v zadnjem času pojavile ne-ljube prilike v društvu, je tovariš predsednik podal ostavko.

Prihodnje zborovanje bo meseca junija in sicer bo to izredni občni zbor.

Sestan Iv. Dušan, s. r. Kaukler Iv. Val., s. r.
predsednik, t. č. tajnica.

Oddelek za učila

Ljubljana
Maribor

+ JUJ — SRESKO DRUŠTVO v KRAJNJU je zborovalo v soboto 6. maja t. l. v Škofji Loki v novi šoli. Udeležba je bila dokaj številna. Zborovanja sta se udeležila oba sreska šolska nadzornika ter upravitelj škofje-loške meščanske šole, ki je zborovalce pozdravil s toplimi besedami.

Situacijsko poročilo je podal tov. predsednik. Govoril je o nadzorniskem vprašanju ter sporočil, da je pristopilo 15 novih članov. Njihov pristop so zborovalci soglasno odobrili. Debate o situacijskem poročilu se je udeležil le nadzornik tov. Rus. O poslovniku za razsodišče ter o predlogu za spremembo zakona o narodnih šolah je poročal tov. tajnik, ki je obenem prebral tudi došle dopise. Glede izdajanja publikacij Mladinske matice je zborovanje sklenilo, naj le izhajajo v istem roku kot doslej.

Nato je imel tov. Lapajne praktičen nastop z dekli 5. in 6. razreda škofjeloške osnovne šole. Za temo si je izbral »Kmetijsko kramljanje«. Na lahek in sodoben način je razvijal snov iz skoraj vseh kmetijskih panog, ki bi jo moral poznati vsak učenec osnovne šole. Kljub temu, da so bili navzoči predvsem le mestni učenci, so aktivno in z zanimanjem sodelovali. Vmes pa je bilo tudi dosti humorja. V marsikom je vzbudil ta nastop voljo in veselje do kmetijskega pouka. — O nastopu se je razvila živahna debata, v katero so posegli tov. Grum, Štefe in Horvat. Pravilno je poudaril tov. predsednik, da moramo tudi mestni mladini nuditi pouk iz kmetijstva, ker le na ta način jim bomo vcepili ljubezen, spoštovanje in zanimanje do domače grude in do kmečkega življenja.

ZEMLJEPIS IN

ZGODOVINA

za III. in IV. razred osnovnih šol

od J. Polaka

stane samo 9 Din, odnosno 10 Din, a Vam zelo olajša pouk, ker Vam ni treba snovi narekovati, si otroci s tem ne kvirajo pisave in ne pravopisa ter pridobite na času. Naročite takoj vse štiri knjižice za 38 Din, odnosno one, ki jih potrebujete za sebe ali učence

v knjigarni

Učiteljske tiskarne v Ljubljani
ali pri podružnici v Mariboru

Za delegata za banovinsko skupščino sta bila soglasno izvoljena tov. Rupret in Horvat; za namestnika pa tov. Ločniškar in Debeljak.

H koncu je tov. Malenškova poudarila pravico učiteljic do upraviteljskega mesta. Navedla je konkreten slučaj, da se je upraviteljsko mesto na dekliški osnovni šoli oddalo po upokojitvi upraviteljice moškemu. Stavila je predlog, da se v bodoče vsaj na ženske osnovne šole nastavlja za šolske upravitelje le učiteljice. Ista tovarišica je tudi predlagala, naj društvo izposluje od avtopodjetij za učiteljstvo polovično vožnjo, kar je storilo že sosednje društvo. Oba predloga sta bila sprejeta.

Predsednik: Josip Lapajne, s. r. Tajnik: Vinko Rupret, s. r.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO KOČEVJE je zborovalo 6. maja t. l. v Kočevju. Zborovanje je obiskalo 67 članov, kar je 51,93%.

Po pozdravu vsem navzočim, zlasti zastopnika sr. načelstva zastopnika JUU, sreskega ekonoma, je tov. predsednik podal kratko situacijsko poročilo.

Tov. Andrej Skulj je pojasnil kaj naj se razstavi na bodoči razstavi šol. vrtov, da ob tej priliki učiteljstvo pokaže javnosti svoje dosedanje delo v tej panogi.

G. sreski ekonom O. Kopitar je govoril o sodelovanju sreskega kmet. referenta z učiteljstvom ter nam je v svojem temeljito pripravljenem referatu dal smernice, po katerih naj se usmeri učiteljevo delo na kmetijsko-zadružnem polju.

Tov. predsednik se je zahvalil obema predavateljema. Sledila je obširna debata o obeh predavanjih, ki je pokazala, da je učiteljstvo že vneto na delu za blagor ljudstva.

Sklenilo se je, da bo društvo po svojih zastopnikih v stalnem stiku s sreskim kmet. referentom.

Navzoči so osvojili predlog, da bi se banovinska skupščina vršila istočasno z glavno. Delegatom za banovinsko in glavno skupščino so bili izvoljeni: tovariši M. Žitko, J. Kadunc in Čokova; namestnikom pa tovariši Koutny, Lovšinova in Andoljškova.

Sprejeti so bili sledeči predlogi:

a) Odpravi naj se kuluk, ki je poleg drugih odtegljajev težka obremenitev učiteljstva. Ukinitve istega je bila sklenjena že na seji zadnjega banovinskega sveta.

b) Vse vrtnarske razstave ne bodo dosti koristile, dokler ne bo strogo z zakonom določeno, da mora imeti vsaka šola najmanj 20 a velik vrt, kjer bo mogoče vsaj nekoliko gojiti sadjarstvo. Zato naj sekcija izposluje, da se to uzakoni in tudi izvede, ter da poleg obstoječih zakonskih določb dobimo tudi pravilnik.

c) Knjižice za učence so v sedanjih obliki nepraktične, naj se uvedejo knjižice in matični listi za dobo vseh 8 let.

č) Vsaka ovadba zoper kateregakoli izmed našega stanu naj se predloži obtoženci na vpogled, da se ta more pravilno zagovarjati ter da more ovadbe kazensko zasledovati.

d) Da bo učiteljevo delo med ljudstvom v prosep kmetijstva res koristno, zahtevamo, da imej učiteljstvo svojega zastopnika v sreskem kmetijskem odboru.

Pri slučajnostih je bil govor o stanovanjskih zadevah po novem fin. zakonu in še v drugih stanovanjskih stvareh.

Herman Kmet, s. r. Čokova, s. r.
predsednik. tajnica.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO SV. LENART je zborovalo 9. maja pri Sv. Antonu v Slov. gor.

Včlanjenih 45. navzočih 31, t. j. 69%. Predsednik tov. Golež otvori zborovanje z običajnim pozdravom.

I. Prešel je nato na dnevni red. Prečital je došle dopise. Glede dopisa odbora Mladinske matice v zadevi izhajanja publikacij Mladinske matice je bilo sklenjeno z 29 proti 2 glasoma, naj izhajajo knjige še naprej meseca junija, kakor je bilo doslej.

Društvo se popolnoma strinja s predlogom sekcije, naj se vrši banov. skupščina tik pred drž. skupščino v Ljubljani. — Resolucije sekcije za vardarsko banovino je društvo soglasno odklonilo. — V zmislu dopisa sekcije JUU v zadevi sodelovanja učiteljstva pri Jadranski straži, je preds. učiteljstvu najtopleje priporočal sodelovanje, zlasti ustanavljanje »Podml. JS«, poudarjajoč veliki nacionalni pomen tega društva. — Ostale dopise je učit. vzelo brez debate na znanje.

II. V lepo zasnovanem referatu nam je podal tov. Stumpf zgodovino kraja Sv. Anton v Slov. gor. Za svoje res zanimivo predavanje je bil deležen splošnega priznanja navzočih. — Pri tem je tov. preds. omenil, da bo skrbel za to, da se bo učiteljstvo s podobnimi predavanji seznanilo z zgodovino vseh krajev svetolenarskega okraja.

III. Na banov. in drž. skupščini bo naše društvo zastopal tov. preds. ozir. podpredsednik.

IV. Blag. poročilo je bilo sprejeto brez debate. Tov. blaginik je apeliral na navzoče, naj do konca šol leta izpolnijo svoje obveznosti napram društvu, v kolikor še kdo tega ni storil.

V. Obširno je poročil tov. Štuhec o izvenšolskem delu. Preds. ga je naprosil, da objavi to res zanimivo poročilo v našem stanovskem listu.

VI. Pri slučajnostih so se obravnavale razne zadeve šol. administrativnega značaja. Sprejet je bil tudi predlog tov. Zorkove, naj društvo zaprosi lenarsko avtodružbo, da dovoli učiteljstvu okraja Sv. Lenart 50% popust pri rednih avtobusnih vožnjah.

Ker je društvo v letošnjem letu že 5 krat zborovalo, je bilo sklenjeno, da letos ne zboruje več, pač pa takoj meseca septembra.

Fran Golež, s. r. Josip Golob, s. r.
t. č. predsednik. tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU je zborovalo 6. maja v Strigovi. Četudi je bilo daleč in so zveze težke, se je vendar vabilu odzvalo izredno mnogo članstva. Kot na majniškem izletu se je zbralo in bilo temu primerno tudi razpoloženo.

Tov. Mavrič, ki je v uvodnih besedah poudaril jugoslovensko edinstvo, katerega znak je tudi to zborovanje v Medimurju, je pozdravil sr. kmet. ref. gosp. Žnidariča, nova člana: tov. Pahorjevo iz G. Radgone in tovariša Dobaja iz Stogovcev, čestital mladim tovarišem in tovarišicam na dobro uspelem praktičnem izpitu ter se zahvalil za delo tov. Lubeju, ki je dobil mesto pri SKJ — in se v njegovem imenu od članstva poslovil.

Podal je nato kratko svoje poročilo in v njem omenil ono »težko zadevo«, ki je dvignila toliko prahu, ki se je pa končno vendar poleg: omenil državni proračun in stanarine poročenih učiteljic, bonitete šolskih upraviteljev itd.

Vsem je nato ugodil tov. Turko s predavanjem o Strigovi. Podal je nje zemljepisno lego, zgodovinske dogodke, šolsko kroniko. Sklenil je z upanjem, da odidemo z vtisom: i ta kraj je del naše lepe domovine.

Sreski kmet. ref. g. Žnidarič je pa razložil nato najnovejša izkustva v obdelovanju zemlje. Predavanje je bilo praktično in bo marsikomu koristilo.

V naslednjem se je sprejel zapisnik zadnjega zborovanja in odobril zapisnik o anketi našega društva z narodno-obramb. društvi domačega sreza z željo, da bi imeli sklepi ankete res tudi uspeh.

Glede Ml. matice se je sklenilo, naj se knjige izdajajo ob sklepu šol. leta. Saj je vsaka književna založba moralno obvezana plačano knjigo takoj poslati. In deca nestrno čaka.

Za skupščini, ki naj se združita, so bili izvoljeni delegati. Za glavno: tov. Klanjšček, nam. tov. Sabadinova; za banovinsko: tov. Mikl. nam. tov. Porekar.

Nadzornik tov. Karbaš je še pojasnil izdajanje spričeval v osnovni in višji nar. šoli. Prihodnje zborovanje se je določilo na 14. junij pri Kapeli.

Razšli smo se v lep sončen dan!

Karel Mavrič, s. r. Klemenčič Mara, s. r.
t. č. predsednik. t. č. tajnica.

= JUU SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ — METLIKA je zborovalo v soboto 13. maja 1933. ob 10. uri v Radotovičih.

Od 63 članov navzočih 31, t. j. 49%.

Zborovanje je vodil tov. predsednik Matko Ljubič.

Sprejemnemu pozdravu je sledilo predavanje tovariša Smičiklase iz Sošic o postanku in razvoju Zumberaka — od prve naselitve do današnjega dne. Po predavanju, katerega so sprejeli zborovalci z velikim odobravanjem nam je tovarišica Demšarjeva predložila veliko »Majčino ljubav«, kateri so sledile ljubke deklaracije deklic v proslavo materinskega dne.

Prisostvovali smo nastopu v IV. razredu. Tov. Haraminčičeva je v potovanju iz Radotovič na Sušak vpletala v zemljepisno snov tudi zgodovinske momente računstva in druge predmete ter s tem pokazala sliko koncentracijskega pouka. Šolska deca nas je presenetila z uprizoritvijo »Kraljeviča Marka« in »Negulčice«. Pestra slika odr je bila dokaz velike marljivosti in spretnosti tamošnjih ko-

legic v ročnih delih. Deca nam je zapela več žumberaških in slovenskih pesmi, želeč, da jih še pridemo poslušat.

Nato je podal predsednik situacijsko poročilo in prečital došle okrožnice. Glede M. M. je članstvo sklenilo, naj ostane izdajanje rednih publikacij kot doslej. Osvojilo si je predlog sekcije, da se vrši banov. skupščina tik pred drž. skupščino to je 17. in 18. avgusta 1933. Izvoljena sta bila delegata za obe skupščini tov. Ljubič Matko in Špan France, namestnica Erzina Anica.

Govorili smo še o zaščiti članstva, vrtnarski razstavi in prihodnjem sestanku na Vinici 4. junija 1933. ob priliki odkritja spom. plošče tov. Lovšinu.

Ljubič Matko, s. r. Ela Čampa, s. r.
t. č. predsednik. t. č. tajnica.

Po sklepu lista

= JUU SRESKO DRUŠTVO V LOGATCU bo zborovalo 17. junija 1933. ob 8. uri na Rakeku. — Dnevni red: 1. Poročila odborovih funkcionarjev. 2. Predavanje: Naši denarni zavodi in sodobna gospodarska kriza, predava gosp. Iv. Koruza. 3. Slučajnosti.

= JUU SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ — METLIKA zboruje v soboto 17. junija 1933. v nar. šoli v Semiču. Bližnji gremo s prvim vlakom ter se podamo na Šmuk, oddaljeni pridite z opoldanskim vlakom, narkar se prične zborovanje s sledečim dnevnim redom: 1. Praktičen nastop. 2. Predsednikovo poročilo. 3. Predavanje tov. Golmajerja: Kazen in pohvala kot vzgojni sredstvi. 4. Poročilo kmetijskega referenta. 5. Predlogi za banovinsko in državno skupščino. 6. Raznoterosti. — Skupno kosilo Din 12.—. Prosimo članstvo za polnoštevilen obisk in za poravnavo članarine. Odbor.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Na birmo

ostanejo najlepši spomini: ure, zlatnina, katero najceneje kupite pri

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 9

UČITELJ — UPRAVITELJ

7. skup. išče dva tovariša kot poroka za najetje posojila proti enaki uslugi ali vzame enega otroka brezplačno na počitnice. Dopis pod »Formalnost«, poštnoležeče Celje.

PRODAMO MAJHEN KINOAPARAT

primeren za šole. — Vprašati: Sokolsko društvo Mokronog.

DOBRA KNJIGA JE ZLATA VREDNA!

Slovenske nemške
srbohrvaške francoske
češke angleške

in druge
knjige

šolske

znanstvene muzikalije
leposlovne revije

Šolske in pisarniške potrebščine, zvezke in noteze, svinčnike, peresnike, črnila, tuše, ravnila, šestila, barvice, čopiče, papir in še mnogo drugega nudi

KNJIGARNA
UČITELJSKE
TISKARNE

LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA 6

MARIBOR
TYRŠEVA ULICA 44

Gostilna
Ražem
Ljubljana
na Žabjaku št. 3

Točijo se pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina. — Primorska kuhinja. Vsak četrtek, petek in nedeljo sveže morske ribe

RESTAVRACIJA
NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

Oglejte si zbirko učil

(aparatur in stenskih slik)

katere je prejel

podružnica

Učiteljske knjigarne v Mariboru

Manufakturo

na obroke in na vložne knjižice članic
Zadružne zveze v Ljubljani dobite pri

OBLAČILNICI ZA SLOVENIJO

v Ljubljani, Tyrševa cesta 29 (poslojpe Gospodarske zveze)

KDOR OGLAŠUJE
TA NAPREDUJE!

Avgust Agnola
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 10.
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletno opreme za restavracije, hotele, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. Luksuzni predmeti.

Za dame

najelegantnejši damski plašči

Za gospode

po meri vsakršna oblačila

Za dame in gospode

vsja športna oblačila, dežni plašči, trenčkoti, pumparice

K. Pučnik

nasproti kavarne Zvezda

Šelenburgova
ulica št. 1

Za cenjeno učiteljstvo znatno nižje cene in ugodnosti pri odplačevanju.

ZA VIDOVDAN!

„SLAVA VIDOVDANA“

Slika je pestro barvana in je velika 50×70 cm

Cena Din 20.—

UČITELJSKA TISKARNA — ODDELEK ZA UČILA

LJUBLJANA

FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6

Vse preostale pomladanske damske plašče
odprodajam cenjenemu učiteljstvu s 25% popustom.
Za gospode imam lepe kamgarn oblike češke kakovosti že od Din 900.— dalje.